

Forslag til lov om anvendelsen af overskudet i visse krigsforsikringsforbund af bygninger.

Fremsat den 2. april 1954 af *indenrigs- og boligministeren.*

Såfremt der ved den endelige afvikling af Krigsforsikringen af Bygninger måtte fremkomme overskud, hvor tilbagebetaling til de forsikrede efter vedkommende forvaltningsnævns skøn vil være forbundet med uforholdsmæssige omkostninger, bemyndiges indenrigs- og boligministeren til at godkende, at disse overskud af forvaltnings-

nævnene anvendes til almennyttige formål eller fordeles blandt de erhvervsorganisationer, som nærmest repræsenterer de grupper af personer og virksomheder, der har været medlemmer af krigsforsikringsforbundene, til anvendelse i overensstemmelse med disse organisationers almindelige formål.

Bemærkninger til lovforslaget.

Fra forvaltningsnævnene for Krigsforsikringen af Bygninger for Industri, Håndværk og Handel og Krigsforsikringen af Landbrugsbygninger, har regeringen modtaget indberetning om, at der ved den endelige afvikling af disse forsikringsforbund vil fremkomme overskud, som forvaltningsnævnene ikke anser det for muligt eller økonomisk forsvarligt at søge at tilbagebetale til de forsikrede.

De overskud, der formenes at ville fremkomme, er anslået til følgende beløb:

Krigsforsikringen af Bygninger for Industri, Håndværk og Handel	ca. 1 550 000 kr.
Krigsforsikringen af Landbrugsbygninger	- 1 240 000 -

Da krigsforsikringsordningerne er baseret på gensidighedsprincippet, tilkommer overskudene i princippet de enkelte forbunds medlemmer.

Forvaltningsnævnene har imidlertid påpeget, at det må anses for fuldt berettiget at undlade at betale overskudene tilbage, idet de omkostninger, som ville være forbundet hermed, ville være uforholdsmæssigt store i forhold til de beløb, som ville kunne udbetales til medlemmerne. Dertil kommer, at en tilbagebetaling vil medføre et så stort og langvarigt arbejde, at det tidspunkt, da forvaltningsnævnene kan afslutte deres virksomhed, vil blive

skudt ud i en uvis fremtid. Forvaltningsnævnene har endelig anført, at det efter de foreliggende oplysninger må anses for praktisk ugørligt at gennemføre en tilbagebetaling, der måtte baseres på de forsikringer, som var i kraft den 9. maj 1945, idet der i de siden da forløbne otte år er sket så mange ændringer i forsikringsforholdene som følge af ejerskifter, dødsfald, flytninger, overførsel af forsikringer til andre forsikringsselskaber m. m., at en tilbagebetaling vil medføre praktiske vanskeligheder, som det vil kræve et stort og besværligt arbejde og store omkostninger at overvinde. En del selskaber er iøvrigt ikke længere i besiddelse af alle de oplysninger vedrørende portefuillen pr. 9. maj 1945, som er nødvendige, for at en tilbagebetaling kan finde sted, og allerede af denne grund må det anses for umuligt nu at gennemføre en tilbagebetaling.

De to forvaltningsnævn har under henvisning hertil indstillet, at de forventede overskud anvendes som nedenfor nærmere angivet:

1. *Krigsforsikringen af Bygninger for Industri, Håndværk og Handel:*

a. *Akademiet for tekniske Videnskaber* ca. 400 000 kr.

b. *Oprettelse af et fond til understøttelse for unge håndværkere, der søger videregående undervisning indenfor deres felt,* ca. 400 000 kr.

Beløbet skal som helhed indgå i Håndværksrådets jubilæumsfond, der i øjeblikket ifølge sin fundats kan fremme formål, der gavner håndværksmestre eller den del af håndværkerstanden, som mestrene udgør. I praksis har man fordelt renterne til studierejser for yngre håndværksmestre til videreuddannelse, til visse lærlingepropagandaformål samt til at fremme produktioner, som var foreslået af yngre mestre, og hvortil de pågældende ikke selv fandt midler. Det overvejes eventuelt at udvide fondets formål noget, således at man yderligere kan støtte foranstaltninger, der tager sigte på direkte eller indirekte at fremme fagenes produktivitet, og således at der kan ydes tilskud til almindelig oplysende virksomhed indenfor håndværket.

c. *Handelskoleundervisningen* under en form, ifølge hvilken midlernes anvendelse bestemmes af Grosserer-Societetets Komité, Provinshandelskammeret samt De danske Handelsforeningers Fællesorganisation og De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark i fællesskab, ca. 400 000 kr.

Den andel, hvorover Grosserer-Societetets Komité vil komme til at disponere, skal overgives til Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse.

Den andel af overskudet, hvorover Provinshandelskammeret vil komme til at disponere, tænkes anvendt til uddeling blandt handelsdagsskolerne i provinsen, således at disse skoler vil kunne få bragt deres underskud ned og iøvrigt få styrket deres likviditet. Beløbet vil blive fordelt til samtlige dagsskoler i provinsen, der underviser til handels-eksamen eller højere handelseksamen.

De danske Handelsforeningers Fællesorganisation og De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark agter at lade beløbet indgå i et fond, hvis formål skal være at stimulere handelens effektivitet og konkurrenceevne gennem tilskud til afholdelse af kurser, til gennemførelse af konsulentarbejde og lignende.

d. Ca. 250 000 kr. anvendes til oprettelse af en oplysnings- og uddannelsesfond med følgende opgaver:

1. Fremme af uddannelsen af unge arbejdere i produktionstekniske spørgsmål, herunder om samspillet mellem rationalisering og tekniske, samfundsmæssige og økonomiske spørgsmål o. lign., gennem ydelse af stipendier.
2. Udgivelse og anskaffelse af bøger vedrørende de ovennævnte emner.

Indenrigs- og boligministeriet bemyndiges til at træffe nærmere afgørelse med hensyn til fondets administration.

e. *Kofoeds skole*, ca. 100 000 kr.

2. *Krigsforsikringen af Landbrugsbygninger:*

a. Oprettelse af et fond, hvis renter vil kunne bruges til fremme af *Landbohøjskolens forskningsarbejde*, herunder til højskolens læreres studierejser og studier iøvrigt, 1 000 000 kr.

Det er tanken, at dette fond skal suppleres med midler fra anden side. Fondet tænkes henlagt under en bestyrelse på 5 medlemmer bestående af Landbohøjskolens direktør som formand, 2 af skolens professorer, 1 repræsentant for De samvirkende danske Landboforeninger og 1 repræsentant for De samvirkende Husmandsforeninger.

b. *Statens Byggeforskningsinstitut* ca. 190 000 kr.

Beløbet agtes overgivet instituttet til fri anvendelse til formål, der har tilknytning til landbruget.

c. *Kofoeds skole*, ca. 50 000 kr.

Regeringen har ment at kunne tiltræde de foreliggende indstillinger fra forvaltningsnævnene. Det er regeringens hensigt, at det under punkt 1, d, nævnte fond skal administreres af Arbejderbevægelsens erhvervsråd.

Da anvendelsen af overskudene på anden måde end ved de forskellige love oprindeligt forudsat findes at burde have lovhemmel, har man udarbejdet nærværende lovforslag, hvorefter indenrigs- og boligministeren bemyndiges til at godkende, at de foreliggende overskud anvendes i overensstemmelse med foranstående.